5 MAJ 1943

3852

Mappe 1102
Eksp. 2/5
Årg. 1943
Jfr.

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D .

London den 1/5 - 2/5 - 1943.

NORD-AFRIKA. De tyske tropper i Tunis går fortsat til harde motangrep, som stadig blir slått tilbake av de allierte tropper. I Medjarda-distriktet har den 1.brit.arme tatt en viktig høide, som aksesoldatene efter harde kamper måtte forlate. Ved Pont du Fahs har de britiske panserstridskrefter hat ny fremgang, og står hå i byens forsteder. Fra den 8.arme meldes bare om patruljevirksomhet.

Tilsjøs har aksen pånyt lidt et betydelig tap. I løpet av d siste 2 dager har britiske flåtestridskrefter understøttet av allierte bombe- og jagerfly, senket 23 akseskip, hvorav halvparten var transportbåter på over 5000 tonn. Det er nu innkommet melding om at 5 skip til er senket i Middelhavet.

ØSTFRONTEN. Dagens russiske kommunike melder om fortsat intens luftvirksomhet over Kuban-området. Igår ble det således skutt ned 24 tyske fly. I Donets-området går den røde arme stadig til angrep, med betydelige tap av mennesker og materiell for fienden. Man venter at vårløsningen vil være over i løpet av mai, så før denne tid kan man neppe vente noen operasjoner av omfang. I de nordlige frontavsnitt har det vært endel geriljakamper bak de tyske linjer. Flere tyske barakker ble sat i brand og en bilkolonne ble sprengt.

Stalin holt lste mai en tale til den røde arme, der han gav en dagsbefaling til alle sine soldater. Han gjorde Casa Blanca - konferansens ord til sine egne idet han uttalte at nazismen og tremaktens stater måtte overgi sig betingelsesløst eller slåes totalt. Han uttalte også at den røde hær kjempet ikke lenger alene. For første gang ble det slått til fra vest og øst samtidig med avgjørende og drepende styrke på begge sider. Stalins dagsbefaling kom som en uventet lste-mai-ordre.

VEST-FRONTEN: Store britiske styreker bombefly har igjen vært på tokt langs norskekysten. Noen nærmere resultater foreligger endnu ikke. 1 fly savnes fra disse operasjoner. Andre britiske fly fortsatte minelegningen i fientlige farvann. Tunge allierte fly bombet mål i Frankrike og langs Kanalkysten. Nærmere enkeltheter savnes fra disse tokt. Det var ingen fientlige fly over England inatt. President Roosevelt talte lste mai til de streikende grubearbeidere. Han opfordret den til, med det felles mål for øie, å slå nazismen, å gjenopta sit arbeide. Alle som gjenoptok sit arbeide ble lovet full støtte og beskyttelse av den amerikanske stat, idet Roosevelt har git ordre til at alle kullgruber der det er streik, skal overtas av den amerikanske stat. Streiken begyndte da det kom avslag på arbeidernes forlangende om et krigstillegg av 2½ dollars.dagen. Situasjonen har nu snudd sig helt og forhandlinger pågår. Per Albin Hanson uttalte i sin lste mai tale at det slet ikke var kommet noe krav eller ultimatum fra noen av de krigførende parter. Han kunne berolige alle med at Sverige i øieblikket ikke var i nogen mer speciell situasjon enn tidligere i krigen. At det kunne komme til uoverensstemmelser med nogen av parterne senere, anså han som en mulighet, som man måtte være opmerksom på i tide. Det tyske skip "Ucurus" er senket i atlanteren av en amerikansk kutter.

London 3/5-43:

NORD-AFRIKA: Det meldes om stilhet på alle frontavsnitt i Tunis, bortsett fra endel britisk patruljevirksomhet og 2 fientlige lokale motangrep som er slått tilbake i Medjardaområdet. Tilsjøs og i luften er det også påfaldende stilhet, som man venter vil utløse sig i større offensive kamphandlinger når tiden er inne.

ØSTFRONTEN: Det meldes om harde kamper i Kubanområdet og på Donetsfronten. I Kuban-omr det har det vært livlig luftvirksomhet, i løpet av forige uke mistet tyskerne 281 fly i dette avsnitt. Fra Donets meldes om voldsomme kamper syd for "Balaklaia", der tyskerne tapte 7000 mann og 25 tanks. I Barentzhavet er et tysk forsyningskib senket av russiske flåtekrefter.

VESTFRONTEN: Fly fra kystkomandon angrep igår transportmål ved Loire samt havneanleggene i St.Nazaire. Senere bombet Mosquitofly jernbaneverksteder

i Trikkeville. Også norske flyvere deltok i disse angrep. 7 fly savnes. Britt. jagere angrep idag Immeyden i Nederland med godt resultat. 4 eskorterende jagere vente ikke tilbake. Det meldes at kulstreiken i amerika nu er avblåst. Den kanadiske kystkommandos virkefelt er nu utvidet til mitt i Atlanteren. Den siste tid har brit. fly stadig vært på tokt langs norskekysten. I Trondheim: kom det til luftkamp, efter at flyene hadde sperret innløpet til u-båthavnen med magnetiske miner. De tyske myndigheter i Norge har nu forlangt jagerbeskyttelse på de mest utsatte steder som Stavanger, Bergen, Trondheim og narvik. De tyske skipstap for arril meldtes over Stavanger radio til 164000 tonn. Dette tall er betydelig høiere enn tidligere melt fra Berlin. Over Stockholm meldes at Mannerheim er trått tilbake som øverstbefalende i Finland. Han opholder sig nu i Schweits. Hans fravær i er ukjendt for det finske folk. Hans fratreden skyldes at han motsatte sig de tyske ønsker om finske offensive angrep.

----- SVERIGES STILLING TIL OSS IDAG -----

"Radionytt" og "Fri Fagbevegelse" omtaler for en tid siden "Broderfolkets" stilling til oss i de 3 år den tyske "frelseshær" har gjort oss til gjenstand for sin specielle opvartning og hva denne heksesabbat har ført me d sig --- det helvete vi nu lever i.

Det kan forsåvitt være riktig som anført at vi, ved at Sverige har holt sig utenfor krigen, har hat anledning til et fristed ved å karre oss over grensen. Ca 13 - 15,000 mennesker har da således, når deres liv har blit efterstrebt, benyttet denne utvei. Men de å komme til Sverige har såvist ikke, for manges vedkommende, eller størsteparten, vært noen dans på roser - tvert om. Vi ser nu av Aftenposten at flygtningers frihet i Sverige skal tas opp til drøftelse, og det stilles i utsikt en større tolleranse i disse forhold.

Den svenske hallomann i London refererte sist fredag ovennevnte hemmelige norske avisers artikler, med en kommentering, synes vi, som tildels føres til inntekt for Sverige og innkasseres med en vis bravour.

For en kineser har det gjennem tiderne vært meget bestemmende for hans hele velferd, at han ikke i andres omdømme gjorde hva han selv betegnet for å "miste sitt ansikt". For oss her i Norge, og forøvrigt også andre land, synes imidlertid nu Sveriges ansikt å fortone sig uten spor av karraktertrekk, bare som en eneste s t o r gul m å n e, uten det ringeste livstegn eller forståelse av de redsler som foregår i de nærmeste omgivelser.

Den samme hallomann fra London refererte også svenske kronikører og fremstående folks uttalelser om den videre krigsgang, og den stilling Norge vil komme i,- for eks. ved amerikansk innvasjon av Nord-Norge, med de på Island stående store styrker.

For oss i Norge vil snart sakt alt være bedre enn den tilstand som råder her idag. ----- Men hvordan blir da Sveriges stilling. Vil ansiktet stadig være like rundt og gult uten karaktertrekk ? Hittil i denne krig har trekkene vært utvisket og slappe. ------ Gjennemfart over svensk territorialfarvand med alle slags transporter og fanger ---- Gjennemmarsser ---- Våpen og ammunisjonstransporter, og ikke minst --- utleveringen av norsk tonnasje, opplakt i Sverige, til tyskerne.

La det ikke pånyt bli et 1940 med tyskere og normenn på samme tog til fronten ved Narvik, men sørg for de av vore gutter som er skikket til kommer frem uten denslags selskap.

Hvis innvasjonen i Norge blir et faktum la oss da håbe å se et klart, sterkt og renskåret n o r d i s k ansikt skue over "Kjølen" til oss og gi oss bevistheten av den trygghet som føles ved å vite å ha en sterk ven i ryggen ------- for Sverige er et sterkt land idag --- og hva vi håber, også en norges-ven.

Vi takker for innkomne kr. 100,-.

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D . .

London, tirsdag den 11.mai

T u n i s : Tilintetgjørelsen av restene av Rommels Afrikakorps går stadig framover, og de viktigste operasjoner er fremdeles konsentrert på og omkring Kap Bon-halvøya. Her har britiske tankstyrker i løpet av de siste døgn avskåret halvøya fra nord til syd og okkupert byene Soliman, Crombali, og har nådd utkanten av byen Hammamet på sørkysten. Hovedinntrykket av kampene er at motstanden blant restene av aksestyrkene på Kap Bon-halvøya, ca.50 000 mann, bryter sammen. Aksetroppene gjør fortvilte forsøk på å unnslippe over havet, men blir ubønhørlig stoppet av britiske flåtestyrker som blokkerer kysten totalt. Utenfor kysten kommer det stadig til trefninger mellom de britiske krigsskipene og de små fartøyene som aksemaktene benytter seg av. Monge av disse må senkes, og med dem går store mengder menn og måteriell ned. Blant de fanger som er tatt på denne måten, var i går en tysk general, som benyttet seg av et ganske lite fartøy. Han er den 8. tyske general som er tatt til fange under sluttkampene i Tunis. Aksemaktenes samlede tap under de siste dagers sluttkamper i Tunis anslås på alliert hold til ca.50 000 fanger og ca.40 000 falne. Alt i alt regner man med at Nord-Afrikafelttoget har kostet aksemaktene 700 000 mann av de beste troppene. Dertil kommer uoverskuelige mengder verdifullt materiell. De allierte tap i sluttfasen av Tunisslaget oppgis til 10 800 mann i døde, sårede og savnede. I dette tall er ikke de amerikanske og franske tap medregnet.
Store styrker av amerikanske flyvende festninger har i siste døgn bombet dokkene i Palermo og flyplassene ved byene Milo og Boritsa på Sicilia og på øya Pantellaria. Store branner og skader oppsto.
I Tunis har general Giraud utstedt en proklamasjon om at de allierte styrker vil gjenopprette et fransk styre.
R u s s l a n d : Det russiske flyvåpen fortsetter sin bredt anlagte luftoffensiv mot tyske sambandslinjer og trafikk-knutepunkter langs hele frontlinjen fra nord til sør. Man får et inntrykk av omfanget av luftoffensiven når man hører at praktisk talt alle knutepunkter langs fronten er blitt hjemsøkt av russiske bombefly, og russerne sier selv over Moskwa radio at : aldri i de 22 måneder som krigen mot Tyskland nå har vart, har vi vært i stand til å foreta så omfattende og vedvarende angrep". Offensiven tas på alliert hold som et bevis på den russiske industris yteevne både hva angår kvalitet og kvantitet.
Russerne skjøt i går ned 75 tyske fly og tapte selv 21.
På sørfronten har russerne i det siste døgn hatt ny framgang i retning av Novorossisk.
Herman Göring ankom i går til Rom, hvor han øyeblikk lig hadde en konferanse med Mussolini. Underveis har han også besøkt Wien, hvor han ga ordre om å treffe omfattende for anstaltninger til vern mot luftangrep.

I Underhuset i dag ble utenriksminister Eden spurt om hva han mente om Francos tale. Han svarte bl.a.:" Vi er ikke interessert i noe meglingsforsøk, og opprettholder vårt standpunkt om betingelsesløs overgivelse!" - 15 Focker-Wulf jagerbombefly angrep i natt Øst-England. 1 av dem ble skutt ned og flere sterkt skadet.
Den norske regjering har mottatt innbydelse til å delta i en konferanse i U.S.A., hvor det skal drøftes aktuelle spørsmål om fremstilling og fordeling av matvarer og livsviktige produkter med etterkrigsforbruk for øyet. Regjeringen har uttatt følgende delegasjon: Landbruksminister Ystgård, Andr. Fjelstad, medisinaldirektør Evang, Sivelstad, og kontorsjefen i forsyningsdepartementet, Arne Skaug.

London, onsdag 12.mai.
T u n i s : Dagens kommunike melder at Kap-Bon halvøya nå er isol..
De fiendtlige styrker i øst er helt omringet, og nettet av framrykkende amerikanske,britiske og franske styrker trekker seg stadig sammen.
Det annet amerikanske korps og de franske styrker har i løpet av de siste døgn bragt inn 38 000 fanger. Fangene strømmer inn battaljonvis og kompanivis og overgir seg betingelsesløst. Av 4000 tyskere som ble tatt til fange i ett avsnitt var 1000 fra tyske elitetropper. Disse tyskere, som er nektet våpenstilstand, synes takknemlige og uhyre lettet over å være tatt til fange uskadd. De er svært utmattet, og det er tydelig at de siste dagers voldsomme kamp har tatt hardt på dem. Ved inngangen til Kap Bon-halvøya ble fienden overrasket, uvanlig vrert og demobilisert uten at de hadde maktet å få ødelagt noe før kapitulasjonen. Veiene er ikke ødelagt, det var ikke lagt noen hindringer i veien og det ble tatt uhyre mengder materiall og utstyr.
Natt til tirsdag angrep allierte lette og middels store bombefly stillinger på Kap Bon-halvøya, og angrepene ble fortsatt i hele går og i natt. De allierte har gjort et framstøt nordvest for Elfidaville og tilføyet de fiendtlige styrker alvorlige tap. Luftkampene over Tunis synes nå å nærme seg slutten, mens luftangrepene mot den annen side av Middelhavet er uforminsket. Øya Pantellaria er nå angrepet 6 ganger på 4 døgn. 200 bombefly, eskortert av 100 jagere, angrep mot Marsala og Catania på Sicilia, hvor havneanlegg og dokker ble angrepet. Det observertes voldsomme branner, som såes helt over til Nord-Afrikakysten. Dessuten ble 2 fiendtlige skip senket. Ett tysk og ett italiensk fly ble skutt ned. Under angrep mot fiendtlig skipsfart i Egeerhavet ble 2 fiendtlige fartøyer skadet. Det ene ble forlatt av mannskapet, det annet gikk på grunn like etter. 2 fly savnes fra dette tokt. Forøvrig melder de allierte om 1 tapt fly etter gårdagens operasjoner. 44 fiendtlige fly ble ødelagt på bakken igår.
50 franske nazister er arrestert som landsforredere i Nord-Afrika, og de er sendt ut et kommunike om at alle franskmenn som deltok i kampene på tysk side vil bli betraktet som landsforredere og hårdt straffet.
Det er tatt en rekke flyfotos under kampene i Tunis, og bildene viser med all ønskelig tydelighet hvilken begeistring som rådet i de byene som de allierte etterhvert befridde. Befolkningens lettelse og jubel er enorm.
En spansk avis uttaler i dag at den allierte seier i Tunis har ført til en total endring av den strategiske stilling i Middelhavet i favør av de allierte nasjoner. Forbindelseslinjen Tunis-Gibraltar er igjen åpen. De økede transportmidler som derved står til de alliertes rådighet vil ikke minst få sin betydning i ubåtkrigen, og øyer som nå er i tysk-italiensk besiddelse vil komme til å få føle denne nye sjømilitære stilling.
CHURCHILL er ankommet til Washington for å konferere med Roosevelt om krigen. Dette møte, som kommer 4 måneder etter konferansen i Casa Blanca er det 6 i sitt slag etter krigen begynte. Nye planer for den fortsatte strategi etter at felttoget i Nord-Afrika er avsluttet, vil bli drøftet, og Stalin holdes underrettet om konferansenes gang - og de nye beslutninger som blir gjort. Tidligere erfaringer har vist, at etter slike konferanser kommer nye og uanede strategiske planer til utførelse.
Fra Russland meldes det at russerne stadig øker tyngden i sin luftoffensiv både på Midtfronten og i Ukraine. Det er rettet kraftig angrep mot jernbanemål i Kiev og mot jernbanenettet mellom Karkow og Donetz. Tyskerne har mistet 56 fly mot 11 russiske. I Kuban fortsetter det russiske artilleri angrepet mot Novorossisk. På sine steder er russerne kommet innenfor de tyske forsvarsverker. 3 tyske motangrep i Donetz er slått tilbake. I Leningradavsnittet mistet tyskerne i går 700 mann under forsøk på et framstøt. 1 fiendtlig skip er senket i Nordishavet.
6 tyske ubåter er senket under angrep på konvoy i Atlanterhavet, hvorav ett av et nytt, hemmelig våpen. Beskyttelse fra luften holder nå vei åpen over Atlanterhavet meldes det

Nyheter fra London 18.oktober 1943

Meldingene fra Russland i dag sier at russerne nå rykker inn i Dnjeperbuen etter å ha tilføyet tyskerne et voldsomt nederlag ved Kremortsjug. Det woser fremdeles kamper i Melitopol, men kampområdet er nå flyttet forbi byens sentrum. Russernes tallmessige overlegenhet er større enn noensinne, og de kaster inn en stadig strøm av nye reserver. Kampene i disse områder ha nå vært intense i 13 dager, og skildres dramatisk av krigskorrespondentene. De russiske styrker satte hundretusner av mann. Tusenvis av kanoner ble satt over til den vestre bredd, deretter utallige tanks og tungt artilleri. Tusenvis av kanoner av alle typer ga samtidig ild, og deretter satte så det røde flyvåpen inn og bombet de tyske stillinger intens. Ofte sopet de nesten bakken i sine tokter, og det tyske artilleri gto helt maktesløst overfor angrepet. Det ble ikke ydet noen motstand mot flyene. Så ble artilleriangrepet etterfult av infanteriet, hvor det stadig ble satt inn nye styrker inn i kampen - og det tyske nederlaget var totalt. De tyske tanks som ble satt inn for å møte stormangrepet led kolossale tap og ble drevet helt tilbake.

I Hvite-Russland trengte de russiske styrker i går igjennom de tyske linjer syd for Gommel på en bred front og i en dybde av 5 til 10 km..

Fra Italia meldes det i dag fortsetter å kaste fienden tilbake på Volturno-fronten og rykker fram med tungt artilleri og tanks nord for Volturno. Fra 8.arme meldes det om patruljevirksomhet, og at kontakten med de tyske styrker stadig opprettholdes, særlig på strekningen mellom Termoli og Kanzello. Avdelinger fra de britiske styrker ved Volturnos munning rykker fram langs jernbanen mellom Napoli og Rom og er på sine steder rykket fram inntil 16 km. At man nå har rykket frem forbi Volturno betegnes som en betydningsfull fase i slaget om Italia,men presset økes stadig og leder styrkene videre mot hovedslaget.

Allierte fly bomber stadig jernbanemål og andre viktige krigsmål i det ennå tyskokkuperte Italia. De 5 viktigste antifacistiske partier i Italia har gitt sin støtte til krigserklæringen mot Tyskland. Badoglios krigserklæring tillegges stor politisk betydning, ikke minst fordi den betegner det endelige brudd mellom Tyskland og Italia og er et uttrykk for det italienske folks håp om en lykkeligere tid framover enn Mussolini noensinne har gitt dem eller kunnet by dem. For Tyskland betegner Italia den som har vist dem at de nå må stå alene i sin nedbrytende kamp mot verden - og de vasaller de ennå kan regne blant sine er både få og usikre. -

Den kommende konferanse mellom de alliertes representanter,i Moskwa er ikke lenger hovedtema bare i den allierte presse, men også i nøytral presse og i vasallstatenes aviser. Alt er klart for konferansen,selv om ikke Eden og Cordell Hull ennå er ankommet til Moskwa.